

måndag tisdag onsdag tors

var dag

aborterna och moralens Rubikon

Jag ser på TV filmen om mordet på Pier Paolo Pasolini 1975. Tagen går jag efteråt en trappa ner och tar fram den italienske regissörens Skrifter i fel tid. Läser och funderar och stöter så på följande: "Jag blir upprörd över legaliseringen av aborterna eftersom jag, liksom många andra, anser att detta är lika med legalisering av mord. Att livet är heligt, är en självklarhet: denna princip är till och med starkare än den demokratiska och det känns onödigt att behöva upprepa den."

Pasolini kommer med den självklara invändningen mot Jan Myrdals tänkvärda skriftställning i FiB 8/99. För hur jag än vrider och vänder på de många frågorna så kommer jag tillbaka till denna punkt: antingen är livet heligt eller så är det inte det. Antingen är människans värdighet en överordnad princip eller så är den det inte. Början man sätta det absoluta människovärdet ur spel med avpassningar efter olika personliga svårigheter så har man därmed passerat ett moralens Rubikon. Tärningen är då kastad och det finns ingen återvändo. Fördämningarna har lossnat och allt flyter. Vem värnar då Människan? Vem kan värna?

Det är detta som är abortfrågans kärnfråga, inte den om kvinnans makt över sin sexualitet, som Hillevi Staf försöker göra det till i nr 10/99.

Jag menar att man måste kräva medvetenhet och ansvar också i det sexuella – fast mer radikalt än Myrdal formulerar det i slutet av sin artikel. Om vi för diskussionens skull lämnar frågan om äktenskapet och sexualitetens plats utanför resonemanget, så kvarstår det faktum att den som lägger sig med en annan inte helt kan gardera sig mot graviditet. Förutom vid sterilitet finns ingen hundra procentig säkerhet. Detta vet alla. Alla!

Är man inte beredd att ta det eventuella ansvaret får man hålla passionerna i schack på något sätt. Det är djupaste omoral – av kvinnor och män tillika! – att inte tänka efter före och därmed spela rysk roulette med en annan människas liv. Det är så självklart att det inte borde behöva sägas: livets helighet står inte bara över demokratin, utan också över sexuell njutning och glädje.

När detta är sagt återstår en viktig komplettering. Den som – likt mig – intar en annan hållning i abortfrågan än kulturfronten (enligt Myrdal) gjort, har ett ansvar att underlätta för unga och/eller ensamma föräldrar i knepiga situationer. En kamp med allt ifrån lämpligt samhälleligt stöd till motvärn mot moraliserande utfrysning av ensamstående unga mammor. Inte "skada det svagaste", alltså, utan tvärtom allt stöd "i en deras svåraste tid" oavsett hur barnet har blivit till. Ty, som sagt, "med det mått ni mäter med skall det mätas upp åt er".

Mikael Löwegren

de förtryckta barnen

Glöm inte barnarbetarna –
blodsugarnas offer –
som blir bestulna
sin barndom!

Glöm inte slavarbetarnas
unga, glädjefattiga ansikten
och deras ögon –
djupa gruvhål av förtvivlan!

De förtryckta barnen
långt borta och nära –
Deras värld är också din
och min

Charles Sandström

tibet enligt telia

För en tid sedan fick jag Telias tidning "bilagan" nr 5/1999. Det överraskade mig att i denna kundtidning finna Christer Sturmarks artikel om Tibet.

Jag kan förstå att "bilagan" har artiklar om den roll modern informationsteknik kan spela i ett fattigt och outvecklat land i tredje världen, men jag visste inte att Telia ser som sin uppgift att sprida osaklig information om Tibetkonflikten och att provocera Folkrepubliken Kina.

Artikeln inleds med det osanna påståendet att Tibet ockuperades av Kina efter andra världskriget. I själva verket har Tibet varit en del av Kina längre än Skåne, Halland och Blekinge tillhört Sverige. Tibet har aldrig i modern tid varit en internationellt erkänd självständig stat.

Däremot var Kina under drygt hundra år fram till 1949 försvagat på grund av utländsk aggression och inre slitningar. Då det kinesiska folket reste sig och befriade landet från utländska makters herravälde, var det naturligt att den kinesiska befrielsearmén även intog Tibet.

Vissa främmande makter har försökt underblåsa nationella konflikter inom landet, däribland den i Tibet, i syfte att återta kontrollen över Kina. De har bland annat tränat tibetaner i exil för terrorverksamhet och andra former av undergrävande verksamhet. Christer Sturmark tycks av artikeln att döma ha tagit sig in i landet illegalt, till en skola som påstås stå under "hyfsad internationell insyn".

Det bör sägas rent ut att den "Tibets frigörelse" som han hoppas på bara kan ske som en del i ett internationellt storkrig, där Kina styckas på samma sätt som Jugoslavien styckats under 1990-talet. Jag frågar mig varför Telias kunder förväntas se detta framtidsperspektiv som hoppfullt.

Christer Lundgren

söndag fredag lördag söndag

var dag

våran kung

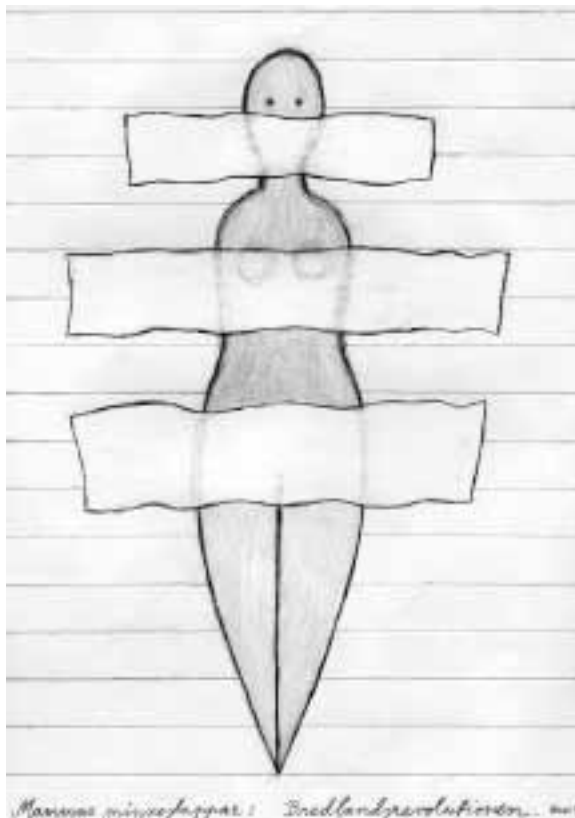
Konung Karl XVI Gustav står på nyårsnatten framför tevekamerorna med champagneglas i hand och vill skåla med alla stockholmare och väl hela svenska folket. Så säger han, glad i hågen: – Gott nytt år! Happy new year! And Skål!!!

Om han inte gjort det inför allt och alla och om han inte varit rikets främste företrädare, så hade jag inte haft något att säga. Man behöver inte tänka, innan man utbringar en nyårsskål. Men med "man" menar jag oss andra. Statschefer, däremot, måste alltid tänka.

Sveriges riksdag har nyss antagit en historisk lag om att erkänna de nationella minoriteterna inom rikets domäner. Vid det årsskifte, då denna lag träder i kraft kunde det ha ojämförlig moralisk betydelse, om han till nyårsskålen tränat in fraserna:

– Buorre odda jahki! Hyvää uutta vuotta!
Men våran kung roppte Happy new year...
Kiruna den 3 januari 2000

Björn Forseth

"Mammas minneslappar:
Bredbandsrevolutionen."
Bild av Ulla Wennberg

det brinner!

på Kulturhuset, plan 5. Fram till den 26 mars visas Torsten Jurells utställning "Det brinner!". Skulpturer om rätt och orätt, krig, kärlek och passioner.

Allt är nygjort och konstnären visar allt från teckningar, träsnitt och målningar till skulpturer och reliefer i trä.

340-sidig bok, varav 160 sidor i färg, och med text av Lars Andrée och Jan Myrdal utges av Manifest förlag. Titel som utställningen och att den blir billig lovar Jurell!

Solveig Giambanco

levande kultur

"Heidruns tidener" har nästa år funnits i tio år. Det är ett litet anspråkslöst häfte på 16 sidor som ges ut av Sällskapet Heidruns vänner som är en aktiv stödförning till Heidruns förlag i Fensbol utanför Torsby i norra Värmland. Poeten Bengt Berg är ett levande exempel på innehållet i parollen "För en folkets kultur". Kanske kommer hoppet från Värmlands finnskogar, att landsbygden omringar städerna när det gäller kulturen.

Gå med i Heidruns vänner genom att betala 100 kronor till pg 432 01 18-5, Heidruns vänner. Bengt Bergs förlag Heidrun är värd ett besök <www.heidruns.se>

Kalle Hägglund

ett lästips

I nr 1/2000 av tidningen VI finns en intervju med Jan Stolpe med rubriken "Ny Platon utan idéer".

Jan Stolpe var med och startade Folket i Bild/Kulturfront och var, tillsammans med Jan Guillou, anställd redaktör under de första verksamhetsåren. Med layouten arbetade Lasse Petterson.

Jan Stolpe är en av Sveriges mest erkända översättare från för oss vanliga svenskar så knepiga språk som franska, latin och grekiska. Just nu arbetar han med en nyöversättning av Platons samtliga verk. Lagom till Stolpes 60-årsdag den 21 januari presenteras den första boken med bland annat Sokrates försvarstal.

Henrik Linde